

Μίνως Αργυράκης, ο αντισυμβατικός

Ενας πολυσχιδής καλλιτέχνης που αναζητούσε μια νέα, πιο ελεύθερη και ξένοιαστη ζωή

Πολύχρωμος εκφραστής μιας εποχής, των χρόνων του '60, και της καλλιτεχνικής πρωτοπορίας που μας άφησε πολύτιμες παρακαταθήκες, ο Μίνως Αργυράκης, την περασμένη Τρίτη, ακολούθησε την Οδό των Ονείρων του. Πήγε να ανταμώσει τους σπουδαίους συνοδοιπόρους του, τον Μάνο Χατζιδάκι, τον Νίκο Γκάτσο, τον Δημήτρη Χορν, τον δάσκαλό του Γιάννη Τσαρούχη, αυτούς που συμμετείχαν στη διαμόρφωση ενός διακριτού πολιτιστικού προσώπου για την μεταπολεμική Ελλάδα.

Ζωγράφος, σκιτσογράφος, σκηνογράφος, συγγραφέας, δημοσιογράφος, πολυσχιδής καλλιτέχνης, ο Αργυράκης. Κυρίως, όμως, προσωπικότητα που συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά του Ευρωπαίου μποέμ καλλιτέχνη, αλλά και του Αμερικανού μπήτνικ, και πάνω απ' όλα το προφίλ του «Ελληνα υπερρεαλιστή», του Ελληνα καλλιτέχνη που αναζητεί χαρά ζωής και ουτοπία στα δύσκολα μεταπολεμικά χρόνια. Το έργο του Αργυράκη εκφράζει ακριβώς αυτή τη βιοσοφία, που σατιρίζει με λεπτότητα τα παλαιά μικροαστικά ήθη και ευαγγελίζεται μια νέα ζωή, πιο ε-

λεύθερη, πιο ξένοιαστη, αντισυμβατική.

Αυτή ήταν και η ουσία της πολύκροτης «Οδού Ονείρων»: Ξεκίνησε το 1957 σαν ένα άλμπουμ με σκίτσα που σατίριζαν τη μικροαστική Ελλάδα, με γραμμή και κλίμα που παρέπεμπαν στους μεγάλους Γάλλους σχεδιαστές ηθογράφων και πορευόταν παράλληλα με το αναλόγως καυστικό υπερρεαλιστικό χιούμορ του Ανατολίτη Ελληνα Μποστ. Η «Οδός Ονείρου» της δεκαετίας του '50, λίγα χρόνια αργότερα, έγινε η μεγάλη τοιχογραφία της Ελλάδας του '60, ένα μουσικό-θεατρικό γεγονός που όρισε ένα πλαίσιο ευαισθησίας αισθητό έως σήμερα. Για να συμβεί αυτό, συνέβαλαν πολλοί, και κυρίως ο Μάνος Χατζιδάκις, που συνέθεσε τη μουσική, ο Αλέξης Σολομός, που σκηνοθέτησε την παράσταση, και ο Δημήτρης Χορν που ερμήνευσε. Ο Μίνως Αργυράκης ήταν υπεύθυνος για τα σκηνικά, τα κοστούμια και τους στίχους ενός τραγουδιού.

Προτού φτάσει στην επιτυχία της «Οδού Ονείρων», ο Αργυράκης είχε διανύσει μακρύ δρόμο. Γεννήθηκε στη Σμύρνη το 1920. Μετά την καταστροφή της Σμύρνης, όπου ο πατέρας του σφαγιάστηκε από

τους Τούρκους, ήρθε στην Αθήνα με τη μητέρα του, τον αδελφό και τη γιαγιά του. Φοίτησε με υποτροφία στο Κολλέγιο Αθηνών και αργότερα γράφτηκε στην Ανωτάτη Εμπορική. Στη Σχολή Καλών Τεχνών απορρίφθηκε δύο φορές. Η ζωγραφική του μαθητεία γίνεται πλάι στον Τσαρούχη, ενώ ο ίδιος θεωρούσε δασκάλους και τον Κόντογλου, τον Θεόφιλο και τον Παρθένη. Σαν δασκάλους-φίλους ανέφερε επίσης τους Μόραλη, Εγγονόπουλο, Χατζηκυριάκο-Γκίκα και Νικολάου, αλλά τη μεγαλύτερη επίδραση «είχαν σε μένα οι Τσαρούχης, Ελύτης, Χατζιδάκις, Γκάτσο».

Στη διάρκεια της απριλιανής δικτατορίας ο Αργυράκης έζησε στην Ευρώπη. Μετά την πτώση της δικτατορίας γύρισε στην Ελλάδα. Το πνευματικό και κοινωνικό κλίμα είχαν αλλάξει, ωστόσο ο Αργυράκης συνεχίζει την πολύμορφη δράση του. Αποκορύφωμα αυτής της περιόδου είναι η συνεργασία του με τον Χατζιδάκι στην «Πορνογραφία» κάνοντας τα σκηνικά και τα κοστούμια. Αυτή ήταν η τελευταία του μεγάλη δουλειά.

Από το 1990 αρχίζει να έχει σοβαρά προβλήματα υγείας. Αποσύρεται από την κοι-

Ο Μίνως Αργυράκης δίπλα σε έργο του.

νωνική ζωή και αφήνεται στις φροντίδες των οικείων και φίλων του. Τον Απρίλιο του '97 εισάγεται στο Γηροκομείο Αθηνών. Μια εβδομάδα πριν πεθάνει έμαθε για την πρόταση του υπουργείου Πολιτισμού να του γίνει αναδρομική έκθεση στην Εθνική Πινακοθήκη.

ΝΙΚΟΣ Γ. ΕΥΔΑΚΗΣ

388836

κ 31.Γ.98

